

Legea 10 /2001

Privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

CAPITOLUL I: Dispozitii generale

Art. 1. - (1) Imobilele preluate în mod abuziv de stat, de organizatiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum si cele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizitiilor si nerestituite se restituie, de regula în natura, în conditiile prezentei legi.

(2) În cazurile în care restituirea în natura nu este posibila se vor stabili masuri reparatorii prin echivalent. Masurile reparatorii prin echivalent vor consta în compensare cu alte bunuri ori servicii oferite în echivalent de detinator, cu acordul persoanei îndreptatite, în acordare de actiuni la societati comerciale tranzactionate pe piata de capital, de titluri de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare sau de despagubiri banesti.

(3) Masurile reparatorii prin echivalent pot fi combinate.

Art. 2. - (1) În sensul prezentei legi, prin imobile preluate în mod abuziv se înțelege:

-a) imobilele nationalizate prin Legea nr. 119/1948 pentru nationalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurari, miniere si de transporturi, precum si cele nationalizate fara titlu valabil;

-b) imobilele preluate prin confiscarea averii, ca urmare a unei hotarâri judecatoresti de condamnare pentru infractiuni de natura politica, prevazute de legislatia penala, savârsite ca manifestare a opozitiei fata de sistemul totalitar comunist;

-c) imobilele donate statului sau altor persoane juridice în baza unor acte normative speciale adoptate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum si alte imobile donate statului, daca s-a admis actiunea în anulare sau în constatarea nulitatii donatiei printr-o hotarâre judecatoreasca definitiva si irevocabila;

-d) imobilele preluate de stat pentru neplata impozitelor din motive independente de vointa proprietarului sau cele considerate a fi fost abandonate, în baza unei dispozitii administrative sau a unei hotarâri judecatoresti, în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989;

-e) imobilele preluate de stat în baza unor legi sau a altor acte normative nepublicate, la data preluarii, în Monitorul Oficial sau în Buletinul Oficial;

-f) imobilele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizitiilor si care nu au fost restituite ori pentru care proprietarii nu au primit compensatii echitabile;

-g) orice alte imobile preluate de stat cu titlu valabil, astfel cum este definit la art. 6 alin.

(1) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia; h) orice alte imobile preluate fara titlu valabil sau fara respectarea dispozitiilor legale în vigoare la data preluarii, precum si cele preluate fara temei legal prin acte de dispozitie ale organelor locale ale puterii sau ale administratiei de stat.

(2) Persoanele ale caror imobile au fost preluate fara titlu valabil își pastreaza calitatea de proprietar avuta la data preluarii, pe care o exercita dupa primirea deciziei sau a hotarârii judecatoresti de restituire, conform prevederilor prezentei legi.

Art. 3. - Sunt îndreptatite, în înțelesul prezentei legi, la masuri reparatorii constând în restituire în natura sau, dupa caz, prin echivalent:

-a) persoanele fizice, proprietari ai imobilelor la data preluarii în mod abuziv a acestora;

-b) persoanele fizice, asociati ai persoanei juridice care detinea imobilele si alte active în proprietate la data preluarii acestora în mod abuziv;

-c) persoanele juridice, proprietari ai imobilelor preluate în mod abuziv de stat, de organizatii cooperatiste sau de orice alte persoane juridice dupa data de 6 martie 1945; îndreptatirea la masurile reparatorii prevazute de prezentul articol este conditionata de continuarea activitatii ca persoana juridica pâna la data intrarii în vigoare a prezentei legi sau de împrejurarea ca activitatea lor sa fi fost interzisa sau întrerupta în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, iar acestea sa-si fi reluat activitatea dupa data de 22 decembrie 1989, daca, prin hotarâre judecatoreasca, se constata ca sunt aceeasi persoana juridica cu cea desfiintata sau interzisa, precum si partidele politice a caror activitate a fost interzisa sau întrerupta în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, daca si-au reluat activitatea în conditiile legii.

Art. 4. - (1) În cazul în care restituirea este ceruta de mai multe persoane îndreptatite, dreptul de proprietate se constata sau se stabileste în cote-parti ideale, potrivit dreptului comun.

(2) De prevederile prezentei legi beneficiaza si mostenitorii persoanelor fizice îndreptatite.
(3) Succesibili care, dupa data de 6 martie 1945, nu au acceptat mostenirea sunt repusi de drept în termenul de acceptare a succesiunii pentru bunurile care fac obiectul prezentei legi. Cererea de restituire are valoare de acceptare a succesiunii pentru bunurile a caror restituire se solicita în temeiul prezentei legi.

Art. 5. - Nu sunt îndreptatite la restituire sau la alte masuri reparatorii persoanele care au primit despagubiri potrivit acordurilor internationale încheiate de România privind reglementarea problemelor financiare în suspensie, enumerate în anexa care face parte integranta din prezenta lege.

Art. 6. - (1) Prin imobile, în sensul prezentei legi, se înțelege terenurile, cu sau fara constructii, cu oricare dintre destinatiile avute la data preluarii în mod abuziv, precum si bunurile mobile devenite imobile prin încorporare în aceste constructii, inclusiv terenurile fara constructii afectate de lucrari de investitii de interes public aprobate, daca nu a început constructia acestora.

-(2) Masurile reparatorii privesc si utilajele si instalatiile preluate de stat sau de alte persoane juridice o data cu imobilul, în afara de cazul în care au fost înlocuite, casate sau distruse.

Art. 7. - (1) De regula, imobilele preluate în mod abuziv se restituie în natura. (2) Daca restituirea în natura este posibila, persoana îndreptatita nu poate opta pentru masuri reparatorii prin echivalent decât în cazurile expres prevazute de prezenta lege.

Art. 8. - (1) Nu intra sub incidenta prezentei legi terenurile al caror regim juridic este reglementat prin Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicata, si prin Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole si celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 si ale Legii nr. 169/1997.

-(2) Regimul juridic al imobilelor care au apartinut cultelor religioase sau comunitatilor minoritatilor nationale, preluate de stat sau de alte persoane juridice, va fi reglementat prin acte normative speciale. Pâna la adoptarea acestor reglementari este interzisa înstrainarea imobilelor în cauza sau schimbarea destinatiei acestora.

CAPITOLUL II: Restituirea în natura sau masuri reparatorii prin echivalent

Art. 9. - (1) Imobilele preluate în mod abuziv, indiferent în posesia cui se afla în prezent, se restituie în natura în starea în care se afla la data cererii de restituire si libere de orice sarcini.

-(2) În cazul imobilelor care aveau numai alta destinatie decât aceea de locuinta si care au fost demolate sau a caror restituire în natura, în tot sau în parte, nu este posibila, restituirea prin masuri reparatorii în echivalent se face prin acordarea de titluri de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare, de actiuni la societati comerciale tranzactionate pe piata de capital ori prin compensarea cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent de detinator, cu acordul persoanei îndreptatite.

Art. 10. - (1) În situatia imobilelor preluate în mod abuziv si demolate total sau partial restituirea în natura se dispune pentru terenul liber si pentru constructiile ramase nedemolate, urmând sa se respecte documentatiile de urbanism legal aprobate, iar pentru constructiile demolate si terenurile ocupate masurile reparatorii se stabilesc prin echivalent.

-(2) În cazul în care pe terenurile imobilelor preluate în mod abuziv s-au ridicat constructii, persoana îndreptatita poate obtine restituirea în natura a partii de teren ramase libera, urmând sa se respecte documentatiile de urbanism legal aprobate.

-(3) Se restituie în natura terenurile pe care s-au ridicat constructii neautorizate în conditiile legii dupa data de 1 ianuarie 1990, precum si constructii usoare sau demontabile.

-(4) În cazul imobilelor preluate în mod abuziv si distruse ca urmare a unor calamitati naturale persoana îndreptatita beneficiaza de restituirea în natura pentru terenul liber. Daca terenul nu este liber, masurile reparatorii pentru acesta se stabilesc în echivalent.

-(5) Dispozitiile alin. (4) se aplica în mod corespunzator si imobilelor rechizitionate în baza Legii nr. 139/1940 si distruse în timpul razboiului, daca nu au primit despagubiri.

-(6) Valoarea corespunzatoare a constructiilor preluate în mod abuziv si demolate se stabileste potrivit actelor normative în vigoare la data demolarii, actualizata cu indicele inflatiei la data platii efective.

-(7) Valoarea terenurilor, precum si a constructiilor nedemolate preluate în mod abuziv, care nu se pot restitui în natura, se stabileste potrivit actelor normative în vigoare.

-(8) În situațiile prevăzute la alin. (1), (2) și (4) măsurile reparațiilor în echivalent sunt cele prevăzute la art. 9 alin. (2), la alegerea persoanei îndreptățite. (9) În situațiile prevăzute la alin. (1), (2) și (4), pentru imobilele care aveau numai alta destinație decât aceea de locuință măsurile reparațiilor prin echivalent se stabilesc potrivit art. 9 alin. (2).

Art. 11. - (1) Imobilele expropriate și ale caror construcții nu au fost demolate se pot restitui integral în natura persoanelor îndreptățite, dacă nu au fost înstrăinate, cu respectarea dispozițiilor legale. Dacă persoana îndreptățită a primit o despăgubire, restituirea în natura este condiționată de rambursarea unei sume reprezentând valoarea despăgubirii primite, actualizată cu indicele inflației.

-(2) În cazul în care construcțiile expropriate au fost demolate parțial sau total, dar nu s-au executat lucrările pentru care s-a dispus exproprierea, terenul liber se restituie în natura cu construcțiile rămase, iar pentru construcțiile demolate măsurile reparațiilor se stabilesc în echivalent. Dacă persoana îndreptățită a primit o despăgubire, restituirea este condiționată de rambursarea diferenței dintre valoarea despăgubirii primite și valoarea construcțiilor demolate, actualizată cu indicele inflației.

-(3) În cazul în care construcțiile expropriate au fost integral demolate și lucrările pentru care s-a dispus exproprierea ocupă terenul parțial, persoana îndreptățită poate obține restituirea în natura a părții de teren rămasă liberă, pentru cea ocupată de construcții noi și pentru cea necesară în vederea bunei utilizări a acestora măsurile reparațiilor stabilindu-se în echivalent.

-(4) În cazul în care lucrările pentru care s-a dispus exproprierea ocupă funcțional întregul teren afectat, măsurile reparațiilor se stabilesc în echivalent pentru întregul imobil.

-(5) Valoarea construcțiilor expropriate în vederea demolării se stabilește potrivit actelor normative în vigoare la data exproprierii și se actualizează cu indicele inflației la data plății efective.

-(6) Valoarea terenurilor aparținând imobilelor expropriate în vederea demolării se stabilește potrivit actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a prezentei legi.

-(7) În situațiile prevăzute la alin. (2), (3) și (4) valoarea măsurilor reparațiilor în echivalent se stabilește prin scăderea valorii actualizate a despăgubirilor primite pentru teren, respectiv pentru construcții, din valoarea corespunzătoare a părții din imobilul expropriat - teren și construcții - care nu se poate restitui în natura, stabilită potrivit alin. (5) și (6).

-(8) Pentru situațiile prevăzute la alin. (2), (3) și (4) măsurile reparațiilor prin echivalent constau în acordarea de titluri de valoare nominală folosite exclusiv în procesul de privatizare sau în acțiuni la societăți comerciale tranzacționate pe piața de capital, în funcție de opțiunea persoanei îndreptățite.

-(9) În situațiile prevăzute la alin. (2), (3) și (4), pentru imobilele care aveau numai alta destinație decât aceea de locuință măsurile reparațiilor prin echivalent se stabilesc potrivit art. 9 alin. (2).

Art. 12. - (1) În situația imobilelor preluate cu titlu valabil, deținute de stat, de o organizație cooperatistă sau de orice alta persoană juridică, dacă persoana îndreptățită a primit o despăgubire, restituirea în natura este condiționată de rambursarea unei sume reprezentând valoarea despăgubirii primite, actualizată cu indicele inflației.

-(2) Persoana îndreptățită poate opta, în situațiile prevăzute la alin. (1), în cazul în care despăgubirea primită nu a fost corespunzătoare valorii imobilului, pentru completarea în echivalent a despăgubirii de la valoarea actualizată cu indicele inflației a despăgubirii primite până la valoarea corespunzătoare a imobilului.

-(3) Valoarea corespunzătoare pentru construcții se stabilește potrivit prevederilor art. 11 alin. (5), iar cea pentru teren se stabilește potrivit prevederilor art. 11 alin. (6).

-(4) Măsurile reparațiilor prin echivalent pentru situațiile prevăzute la alin. (2) se stabilesc prin acordarea de titluri de valoare nominală folosite exclusiv în procesul de privatizare sau în acțiuni la societăți comerciale tranzacționate pe piața de capital, în funcție de opțiunea persoanei îndreptățite.

Art. 13. - (1) În cazul imobilelor restituite prin procedurile administrative prevăzute de prezenta lege sau prin hotărâre judecătorească sunt aplicabile prevederile privind contractele de închiriere cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chirișilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe.

-(2) Contractele de închiriere pentru imobilele restituite în natura, ocupate de misiunile diplomatice, oficiile consulare, reprezentatele organizațiilor internaționale interguvernamentale acreditate în România și de personalul străin al acestora, se prelungesc de drept pentru o perioadă de 5 ani, cu renegocierea celorlalte clauze ale contractului.

Art. 14. - (1) Daca imobilul prevazut la art. 13 alin. (1) face obiectul unui contract de concesiune, locatie de gestiune, asociere în participatiune sau al unei operatiuni de leasing, persoana îndreptatita poate opta pentru restituirea în natura sau pentru masuri reparatorii în echivalent.

-(2) În situatia optiunii pentru restituirea în natura persoana îndreptatita se va subroga în drepturile statului sau ale persoanei juridice detinatoare în contractele prevazute la alin. (1), daca aceste contracte au fost încheiate potrivit legii.

Art. 15. - (1) Contractele de închiriere prevazute la art. 6 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 40/1999 se vor încheia pentru o perioada de 5 ani. În cazul în care chiriasului i se pune la dispozitie o alta locuinta corespunzatoare, acesta este obligat sa elibereze de îndata locuinta ocupata.

-(2) Neîncheierea noului contract de închiriere în cazul prevazut la art. 9 si 10 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 40/1999, cauzata de neînțelegera asupra cuantumului chiriei cerute de proprietar sau de pretentia acestuia de restrângere a suprafetei locative pentru persoanele prevazute la art. 32 alin. (1) din aceeași ordonanta, atrage prelungirea de drept a contractului de închiriere pâna la încheierea noului contract. --(3) Pentru chiriasii persoane fizice din imobilele restituite în natura, precum si pentru cei din locuintele prevazute la art. 26 alin. (1) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 40/1999, ale caror venituri nete lunare pe membru de familie se situeaza între venitul mediu net lunar pe economie si dublul acestuia, nivelul maxim al chiriei nu poate depasi 25% din venitul net lunar pe familie. Dispozitiile art. 31 alin. (2) si ale art. 33 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 40/1999 se aplica în mod corespunzator. În cazul în care chiria astfel calculata este mai mica decât cea calculata potrivit art. 26-30 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 40/1999, proprietarul este scutit de impozitul pe teren si cladire, de impozitul pe chirie si este exonerat de raspundere pentru obligatiile ce îi revin pe durata contractului de închiriere respectiv.

-(4) Pentru persoanele cu handicap, pentru persoanele prevazute în Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri si acordarea unor drepturi urmasilor acestora, ranitilor, precum si luptatorilor pentru victoria Revolutiei din Decembrie 1989, în Legea nr. 44/1994 privind veteranii de razboi, precum si unele drepturi ale invalizilor si vaduvelor de razboi si în Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurata cu începere de la 6 martie 1945, precum si celor deportate în strainatate ori constituite în prizonieri, la efectuarea schimbului obligatoriu prevazut la cap. II din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 40/1999 locuinta oferita trebuie sa asigure conditii de folosinta similare celor existente în locuinta detinuta.

-(5) Chiriasii ale caror contracte de închiriere nu s-au reînnoit pentru motivele prevazute la art. 14 alin. (2) lit. a) si b) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 40/1999 au prioritate la acordarea înlesnirilor prevazute de Legea locuintei nr. 114/1996, republicata, precum si a celor prevazute de Legea nr. 152/1998 privind înfiintarea Agentiei Nationale pentru Locuinte.

Art. 16. -(1) În situatia imobilelor ocupate de unitati bugetare din învățământ, din sanatate, asezaminte social-culturale sau de institutii publice, sedii ale partidelor politice legal înregistrate, de misiuni diplomatice, oficii consulare, reprezentantele organizatiilor internationale interguvernamentale acreditate în România, precum si de personalul cu rang diplomatic al acestora, necesare în vederea continuarii activitatilor de interes public, social-cultural sau obstesc, fostilor proprietari li se acorda masuri reparatorii prin echivalent, în conditiile prezentei legi.

-(2) Ministerele de resort, precum si celelalte institutii publice interesate vor propune, iar Guvernul va stabili prin hotărâre, imobilele care nu vor fi retrocedate în natura si pentru care se acorda masuri reparatorii prin echivalent potrivit alin. (1).

-(3) În cazul în care imobilul nu mai este necesar potrivit scopului legal stabilit, fostii proprietari care beneficiaza de masuri reparatorii prin echivalent, în cazurile prevazute la alin. (1), vor fi notificati pentru a opta în viitor pentru restituirea în natura. În aceste cazuri persoanele beneficiare de masuri reparatorii vor restitui sumele primite sau echivalentul bunurilor ori serviciilor, actualizate cu rata inflatiiei. (4) Dispozitiile alin. (1) si (2) nu se aplica imobilelor preluate fara titlu valabil. (5) Litigiile se solutioneaza potrivit dreptului comun, cu celeritate.

Art. 17. -(1) Statul, precum si institutiile publice, unitatile de învățământ sau asezamintele social-culturale, care ocupa imobilul cu contract de închiriere, au drept de preemtiune la cumpararea acestuia.

-(2) Acest drept se poate exercita, sub sanctiunea decaderii, în termen de 90 de zile de la data primirii notificării privind intenția de vânzare.

-(3) Notificarea se face prin executorul judecătoresc, potrivit legii.

-(4) Contractele de vânzare-cumpărare încheiate cu încălcarea dreptului de preemțiune sunt lovite de nulitate.

Art. 18. - Măsurile reparatorii se stabilesc numai în echivalent și în următoarele cazuri:

-a) persoana îndreptățită era asociat la persoana juridică proprietara a imobilelor și a activelor la data preluării acestora în mod abuziv, cu excepția cazului în care persoana îndreptățită era unic asociat sau persoanele îndreptățite asociate erau membri ai aceleiași familii;

-b) imobilul nu mai exista la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția imobilelor distruse ca urmare a unor calamități naturale;

-c) imobilul a fost transformat, astfel încât a devenit un imobil nou în raport cu cel preluat, dacă partile nu au convenit altfel;

-d) imobilul a fost înstrăinat fostului chirias cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului.

Art. 19. - (1) Persoanele care au primit despăgubiri în condițiile Legii nr. 112/1995 pot solicita numai restituirea în natură, cu obligația returnării sumei reprezentând despăgubirea primită, actualizată cu indicele inflației, dacă imobilul nu a fost vândut până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

-(2) În cazul în care persoana îndreptățită a optat pentru despăgubiri și imobilul a fost vândut cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995 până la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoana îndreptățită are dreptul la măsuri reparatorii prin echivalent pentru valoarea corespunzătoare a întregului imobil, teren și construcții. Dacă persoanele îndreptățite au primit despăgubiri, ele au dreptul la diferența dintre valoarea încasată, actualizată cu indicele inflației, și valoarea corespunzătoare a imobilului, care se acoperă prin acordarea de titluri de valoare nominală folosite exclusiv în procesul de privatizare sau prin acțiuni la societăți comerciale tranzacționate pe piața de capital, în funcție de opțiunea persoanei fizice sau juridice îndreptățite. Dacă persoanei îndreptățite i s-a stabilit despăgubirea potrivit prevederilor Legii nr. 112/1995 și nu a încasat-o, valoarea astfel stabilită i se va acorda în despăgubiri banesti, iar diferența până la valoarea corespunzătoare a imobilului se va acoperi prin acordarea de titluri de valoare nominală folosite exclusiv în procesul de privatizare sau prin acțiuni la societăți comerciale tranzacționate pe piața de capital, în funcție de opțiunea acesteia.

-(3) În cazul în care valoarea despăgubirii nu a fost încă stabilită potrivit prevederilor Legii nr. 112/1995, calculul și plata măsurilor reparatorii se vor stabili potrivit alin. (2).

-(4) Persoanele îndreptățite care nu au formulat cereri potrivit prevederilor Legii nr. 112/1995, precum și cele ale caror cereri au fost respinse ori nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi au dreptul de a formula o asemenea cerere în condițiile prezentei legi.

CAPITOLUL III- Proceduri de restituire

Art. 20. - (1) Imobilele - terenuri și construcții - preluate în mod abuziv, indiferent de destinație, care sunt deținute la data intrării în vigoare a prezentei legi de o regie autonomă, o societate sau companie națională, o societate comercială la care statul sau o autoritate a administrației publice centrale sau locale este acționar ori asociat majoritar, de o organizație cooperatistă sau de orice altă persoană juridică, vor fi restituite persoanei îndreptățite, în natură, prin decizie sau, după caz, prin dispoziție motivată a organelor de conducere ale unității deținătoare.

-(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în cazul în care statul sau o autoritate publică centrală sau locală ori o organizație cooperatistă este acționar sau asociat minoritar al unității care deține imobilul, dacă valoarea acțiunilor sau părților sociale deținute este mai mare sau egală cu valoarea corespunzătoare a imobilului a cărui restituire în natură este cerută.

-(3) În cazul primăriilor restituirea în natură sau prin echivalent către persoana îndreptățită se face prin dispoziția motivată a primarilor, respectiv a primarului general al municipiului București.

-(4) Prin exceptie de la dispozitiile alin. (1) si (2), în cazul bunurilor detinute de o organizatie cooperatista, persoana îndreptatita poate opta si pentru masuri reparatorii prin echivalent constând în compensare cu alte bunuri ori servicii sau despagubiri banesti.

Art. 21. - (1) Persoana îndreptatita va notifica în termen de 6 luni de la data intrarii în vigoare a prezentei legi persoana juridica detinatoare, solicitând restituirea în natura a imobilului. În cazul în care sunt solicitate mai multe imobile, se va face câte o notificare pentru fiecare imobil.

-(2) Notificarea va cuprinde denumirea si adresa persoanei notificate, elementele de identificare a persoanei îndreptatite, elementele de identificare a bunului imobil solicitat, precum si valoarea estimata a acestuia.

-(3) Notificarea va fi comunicata prin executorul judecatoresc de pe lângă judecatoria în a carei circumscriptie teritoriala se afla imobilul solicitat sau în a carei circumscriptie își are sediul persoana juridica detinatoare a imobilului. Executorul judecatoresc va înregistra notificarea si o va comunica persoanei notificate în termen de 7 zile de la data înregistrării.

-(4) Notificarea înregistrata face dovada deplina în fata oricaror autoritati, persoane fizice sau juridice, a respectarii termenului prevazut la alin. (1), chiar daca a fost adresata altei unitati decât cea care detine imobilul.

-(5) Nerespectarea termenului de 6 luni prevazut pentru trimiterea notificarii atrage pierderea dreptului de a solicita în justitie masuri reparatorii în natura sau prin echivalent.

Art. 22. - Actele doveditoare ale dreptului de proprietate, precum si, în cazul mostenitorilor, cele care atesta aceasta calitate vor fi depuse ca anexe la notificare o data cu aceasta sau în termen de cel mult 18 luni de la data intrarii în vigoare a prezentei legi.

Art. 23. - (1) În termen de 60 de zile de la înregistrarea notificarii sau, dupa caz, de la data depunerii actelor doveditoare potrivit art. 22 unitatea detinatoare este obligata sa se pronunte, prin decizie sau, dupa caz, prin dispozitie motivata, asupra cererii de restituire în natura.

-(2) Persoana îndreptatita are dreptul sa sustina în fata organelor de conducere ale unitatii detinatoare cererea de restituire în natura. În acest scop ea va fi invitata în scris, în timp util, sa ia parte la lucrarile organului de conducere al unitatii detinatoare.

-(3) Decizia sau, dupa caz, dispozitia motivata se comunica persoanei îndreptatite în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării.

-(4) Decizia sau, dupa caz, dispozitia de aprobare a restituirii în natura a imobilului face dovada proprietatii persoanei îndreptatite asupra acestuia, are forta probanta a unui înscris autentic si constituie titlu executoriu pentru punerea în posesie, dupa îndeplinirea formalitatilor de publicitate imobiliara.

-(5) Decizia sau, dupa caz, dispozitia prevazuta la alin. (4) trebuie pusa în executare în termen de 3 ani de la data primirii ei de catre persoana îndreptatita. (6) Prevederile alin. (1)-(5) sunt aplicabile si dispozitiilor emise de primari potrivit art. 20 alin. (3).

Art. 24. - (1) Daca restituirea în natura nu este aprobata sau nu este posibila, dupa caz, detinatorul imobilului este obligat ca, prin decizie sau, dupa caz, prin dispozitie motivata, în termenul prevazut la art. 23 alin. (1) sa faca persoanei îndreptatite o oferta de restituire prin echivalent, corespunzatoare valorii imobilului.

-(2) În cazul imobilelor cu destinatia de locuinte, daca restituirea în natura nu este posibila, oferta de restituire prin echivalent se poate face sub forma unor despagubiri banesti. Persoana îndreptatita poate opta pentru celelalte forme de restituire prin echivalent, corespunzatoare valorii imobilului.

-(3) În termen de 60 de zile de la primirea ofertei persoana îndreptatita este obligata sa raspunda în scris daca accepta sau refuza oferta. Lipsa raspunsului scris echivaleaza cu neacceptarea ofertei.

-(4) Daca oferta acceptata consta în bunuri imobile, sunt aplicabile prevederile art. 23 alin. (4).

-(5) Daca oferta acceptata consta în bunuri mobile sau servicii, sunt aplicabile dispozitiile dreptului comun în materie, dupa caz.

-(6) Daca oferta acceptata consta în titluri de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare sau, dupa caz, în actiuni, persoana îndreptatita va urma procedura prevazuta la cap. IV.

-(7) Daca oferta este refuzata potrivit alin. (3), persoana îndreptatita poate ataca în justitie decizia prevazuta la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

-(8) Competenta de solutionare revine sectiei civile a tribunalului în a carui circumscriptie teritoriala se afla sediul unitatii detinatoare. Hotarârea tribunalului este supusa cailor legale de atac.

Art. 25. - (1) Dispozitiile art. 23 sunt aplicabile si în situatia în care persoana juridica notificata detine numai în parte bunurile imobile solicitate. În aceasta situatie persoana juridica detinatoare va emite decizia motivata de retrocedare numai pentru partea din imobil pe care o detine.

- (2) Persoana juridica notificata va comunica persoanei îndreptatite toate datele privind persoana fizica sau juridica detinatoare a celeilalte parti din imobilul solicitat. Totodata va anexa la comunicare si copii de pe actele de transfer al dreptului de proprietate sau, dupa caz, de administrare. În cazul în care nu detine aceste date persoana juridica notificata va comunica acest fapt persoanei îndreptatite.

- (3) Comunicarea prevazuta la alin. (2) si, dupa caz, actele anexate vor fi transmise persoanei îndreptatite prin scrisoare recomandata cu confirmare de primire.

- (4) Termenul de 6 luni prevazut la art. 21 alin. (1) curge în acest caz de la data primirii comunicarii prevazute la alin. (3).

- (5) Dispozitiile alin. (2), (3) si (4) se aplica în mod corespunzator si în cazul în care unitatea notificata nu detine nici macar în parte imobilul solicitat, dar comunica persoanei îndreptatite datele de identificare a unitatii detinatoare.

- (6) Dispozitiile art. 24 se aplica în mod corespunzator.

Art. 26. - (1) În cazul în care persoana îndreptatita nu cunoaste detinatorul bunului imobil solicitat, notificarea se va trimite primariei în a carei raza se afla imobilul, respectiv Primaria Municipiului Bucuresti. Termenul de 6 luni prevazut la art. 21 alin. (1) curge, dupa caz, de la data intrarii în vigoare a prezentei legi sau de la data primirii comunicarii prevazute la art. 25 alin. (3).

- (2) În termen de 30 de zile primaria notificata este obligata sa identifice unitatea detinatoare si sa comunice persoanei îndreptatite elementele de identificare a acesteia.

- (3) În cazul în care unitatea detinatoare nu a fost identificata, persoana îndreptatita poate chema în judecata statul, prin Ministerul Finantelor Publice, în termen de 90 de zile de la data la care a expirat termenul prevazut la alin. (1), daca nu a primit comunicarea din partea primariei, sau de la data comunicarii, solicitând restituirea în natura sau, dupa caz, masuri reparatorii prin echivalent în formele prevazute de prezenta lege.

Art. 27. - (1) Pentru imobilele preluate cu titlu valabil, evidentiate în patrimoniul unei societati comerciale privatizate cu respectarea dispozitiilor legale, persoana îndreptatita are dreptul la masuri reparatorii prin echivalent, constând în bunuri ori servicii, actiuni la societati comerciale tranzactionate pe piata de capital sau titluri de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare, corespunzatoare valorii imobilelor solicitate.

- (2) Notificarea prin care se solicita restituirea potrivit alin. (1) se adreseaza institutiei publice implicate care a efectuat privatizarea - Autoritatea pentru Privatizare si Administrarea Participatiilor Statului (fostul Fond al Proprietatii de Stat), ministerul de resort, autoritatea administratiei publice locale - în a carei raza este sau era situat imobilul, indiferent de valoarea acestuia.

- (3) În situatia bunurilor imobile preluate cu titlu valabil, înstrainate sub orice forma din patrimoniul administratiei publice centrale sau locale, persoana îndreptatita va notifica organele de conducere ale acesteia. În acest caz masurile reparatorii în echivalent sunt cele prevazute la art. 9 alin. (2), la alegerea persoanei îndreptatite.

- (4) Pentru imobilele preluate cu titlu valabil, care au fost detinute de o organizatie cooperatista si au fost înstrainate de aceasta cu respectarea legii, persoana îndreptatita are dreptul la masuri reparatorii în echivalent constând în bunuri ori servicii sau despagubiri banesti. Notificarea se adreseaza organizatiei cooperatiste care a detinut imobilul, indiferent de valoarea acestuia.

Art. 28. - (1) În termen de 60 de zile de la data primirii cererii persoanei îndreptatite organele de conducere ale institutiei publice implicate în privatizare, prevazuta la art. 27 alin. (2), respectiv ale organizatiei cooperatiste prevazute la art. 27 alin. (4), vor stabili prin decizie sau, dupa caz, prin dispozitie motivata valoarea si modalitatea masurilor reparatorii corespunzatoare convenite prin negociere.

- (2) Termenul de 60 de zile prevazut la alin. (1) poate fi prelungit numai la cererea persoanei îndreptatite, în vederea completarii dovezilor necesare, sau în caz de imposibilitate a prezentarii persoanei îndreptatite, dovedita cu înscrieri. Prelungirea termenului în vederea

completarii dovezilor necesare nu poate depasi 18 luni de la data înregistrării notificării, sub sanctiunea solutionării cererii pe baza actelor doveditoare existente la dosar.

Art. 29.

- Decizia sau, dupa caz, dispozitia motivata a organului de conducere al institutiei publice implicate în privatizare, respectiv al organizatiei cooperatiste, se va emite pe baza avizului organelor teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice si se va comunica persoanei îndreptatite în termen de 15 zile de la data adoptarii. Dispozitiile art. 23 alin. (4) se aplica în mod corespunzator. Organele teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice vor emite avizul, cu respectarea conditiilor de fond si de forma prevazute de prezenta lege.

Art. 30.- (1) În termen de 6 luni de la primirea deciziei sau, dupa caz, a dispozitiei motivate care confera dreptul de a primi titluri de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare persoana îndreptatita este obligata sa solicite Ministerului Finantelor Publice eliberarea acestor titluri, sub sanctiunea diminuării valorii stabilite cu 10% în caz de întârziere.

-(2) În termen de 3 luni de la primirea cererii persoanei îndreptatite Ministerul Finantelor Publice este obligat sa elibereze titlurile de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare, garantate de stat, sub sanctiunea platii unor penalitati de întârziere de 0,1% pe zi din valoarea sumei totale.

Art. 31. - (1) Daca în termenul stabilit la art. 28 alin. (1) nu s-a convenit asupra valorii corespunzatoare si asupra modalitatilor de acordare a masurilor reparatorii, se va încheia un proces-verbal de divergenta.

- (2) În termen de 6 luni de la data procesului-verbal de divergenta persoana îndreptatita se poate adresa sectiei civile a tribunalului în a carui circumscriptie teritoriala se afla sediul persoanei juridice cu care este în litigiu, sub sanctiunea pierderii dreptului la masurile reparatorii prevazute de prezenta lege.

- (3) Cererea se va judeca cu celeritate. La primirea cererii se va fixa un prim termen cu citarea partilor în camera de consiliu, la care se va dispune efectuarea unei expertize având ca obiect stabilirea valorii corespunzatoare a imobilului în vederea acordarii masurilor reparatorii prin echivalent si se va desemna un expert tehnic sau contabil, dupa caz. Valoarea corespunzatoare a imobilului va fi stabilita numai pe baza de expertiza, care va tine seama si de sarcinile bunului, atât la preluare, cât si la restituire.

- (4) Daca persoana îndreptatita opteaza prin cerere pentru titluri de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare, va fi citat în cauza si Ministerul Finantelor Publice.

- (5) Hotarârea tribunalului este supusa cailor legale de atac.

- (6) În cazul în care persoana îndreptatita a optat în cererea adresata justitiei pentru actiuni, prin hotarâre judecatoreasca instanta va constata valoarea corespunzatoare stabilita prin expertiza si va obliga institutia publica implicata în privatizare sa emita o decizie sau, dupa caz, o dispozitie motivata în temeiul careia persoana îndreptatita va primi actiuni.

- (7) Daca persoana îndreptatita a optat în cerere pentru titluri de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare, prin hotarâre judecatoreasca instanta va constata valoarea corespunzatoare stabilita prin expertiza si va obliga Ministerul Finantelor Publice sa emita titlurile respective.

Art. 32. - (1) Persoanele care aveau calitatea de asociat al persoanelor juridice nationalizate prin Legea nr. 119/1948 sau prin alte acte normative au dreptul la masuri reparatorii constând în actiuni acordate cu precadere la societatea comerciala care a preluat patrimoniul persoanei juridice nationalizate sau cu prioritate la o alta societate comerciala tranzactionata pe piata de capital.

- (2) De prevederile alin. (1) nu beneficiaza persoanele fizice sau juridice care au primit despagubiri pâna la data intrarii în vigoare a prezentei legi, în conditiile art. 5.

- (3) Actiunile se vor acorda, la cererea persoanei îndreptatite, de catre institutia publica implicata în privatizarea societatii comerciale mentionate la alin. (1).

- (4) Recalcularea valorii actiunilor se face de catre institutia publica implicata în privatizare în baza valorii activului net din ultimul bilant contabil, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, sau înregistrat la registrul comertului înainte de nationalizarea, cu utilizarea coeficientului de actualizare stabilit de Banca Nationala a României si a indicelui inflatiei stabilit de Institutul National de Statistica si Studii Economice.

- (5) În termen de 30 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi Banca Nationala a României va stabili coeficientul de actualizare a valorii leului de la data de 11 iunie 1948 pâna la data intrarii în vigoare a prezentei legi.

- (6) În termen de 60 de zile de la data primirii cererii persoanei îndreptatite sau în termenul prelungit conform art. 28 institutia publica implicata în privatizare va stabili prin decizie sau, dupa caz, prin dispozitie motivata valoarea recalculata a actiunilor.

- (7) Daca persoana îndreptatita solicita actiuni, institutia publica implicata în privatizare va stabili în urma negocierii, prin decizie sau, dupa caz, prin dispozitie motivata, societatile comerciale si numarul de actiuni corespunzatoare valorii recalculate.

- (8) Persoana îndreptatita poate negocia cu institutia publica implicata în privatizare si alte forme de masuri reparatorii în echivalent.

Art. 33. - (1) În situatia imobilelor pentru care la art. 10 si 11 a fost stabilita restituirea în echivalent persoana îndreptatita adreseaza notificarea prevazuta la art. 21 alin. (1) primariei în a carei raza s-a aflat imobilul, respectiv Primariei Municipiului Bucuresti.

-(2) Masurile reparatorii în echivalent se stabilesc prin dispozitie motivata a primarului, respectiv a primarului general al municipiului Bucuresti, cu avizul organelor teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice, dat în urma verificarii conditiilor de fond si de forma prevazute de prezenta lege.

- (3) Dispozitiile art. 21-26 se aplica în mod corespunzator.

CAPITOLUL IV - Masuri reparatorii prin echivalent sub forma de titluri de valoare nominala sau de actiuni

Art. 34.- (1) În termen de 30 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi Ministerul Finantelor Publice va elabora norme metodologice privind emiterea, înregistrarea si utilizarea titlurilor de valoare nominala.

- (2) Titlurile de valoare nominala emise de Ministerul Finantelor Publice conform art. 30 alin. (2) pot circula pe piata si pot fi folosite exclusiv în procesul de privatizare.

- (3) Institutiile publice implicate în privatizare, precum si Autoritatea pentru Privatizare si Administrarea Participatiilor Statului (fostul Fond al Proprietatii de Stat) sunt obligate sa primeasca în plata titlurile de valoare nominala prevazute la alin. (2) pentru cumpararea de actiuni si active ale societatilor comerciale în curs de privatizare.

- (4) Termenul de valorificare a titlurilor de valoare nominala folosite exclusiv în procesul de privatizare este de cel mult 7 ani de la data emisiunii titlului, la valoarea actualizata în raport cu indicele inflatiei.

Art. 35. - (1) În cazul în care masurile reparatorii în echivalent se fac prin actiuni persoana îndreptatita se adreseaza uneia dintre institutiile publice implicate în privatizare, prevazute la art. 27 alin. (2), cu o cerere, în termen de 60 de zile de la primirea deciziei sau, dupa caz, a dispozitiei motivate.

-(2) Institutia publica implicata în privatizare este obligata ca în termen de 60 de zile de la data primirii cererii sa invite persoana îndreptatita pentru a negocia masurile reparatorii în echivalent.

CAPITOLUL V Masuri reparatorii prin echivalent sub forma de despagubiri banesti

Art. 36. - (1) Despagubirile banesti se acorda conform prevederilor prezentului capitol.

- (2) Notificarile prin care persoana îndreptatita solicita acordarea de despagubiri banesti sau opteaza pentru despagubiri banesti se adreseaza prefecturii în a carei raza se afla ori s-a aflat imobilul preluat abuziv, în termenul si în conditiile reglementate de art. 21.

- (3) În cazul în care persoana îndreptatita a solicitat restituirea în natura, dar aceasta nu a fost aprobata sau nu este posibila, potrivit legii, unitatea detinatoare sau, dupa caz, primaria va transmite decizia, respectiv dispozitia privind oferta de acordare a despagubirilor banesti, prefecturii în a carei raza acestea își au sediul, în termen de 60 de zile de la primirea notificarii. Daca valoarea imobilului s-a stabilit prin expertiza, se va anexa si o copie de pe expertiza, iar daca oferta nu a fost acceptata si persoana îndreptatita s-a adresat instantei, se va face aceasta mentiune.

- (4) În cazul în care nu s-a efectuat o expertiza pentru stabilirea valorii imobilului, decizia sau, după caz, dispoziția menționată la alin. (2) va cuprinde în mod obligatoriu valoarea estimativă a acestuia.

Art. 37. - După centralizarea notificărilor și a ofertelor de acordare a despăgubirilor banesti prefecturile vor transmite centralizatoarele, împreună cu materialele primite, Ministerului Finanțelor Publice.

Art. 38.

- Pentru evaluarea despăgubirilor banesti care urmează să fie acordate persoanelor îndreptățite, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi se va constitui prin decizie a primului-ministru o comisie interministerială formată din 2-3 reprezentanți ai Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Administrației Publice.

Art. 39. - Secretariatul comisiei interministeriale se asigură de Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței.nda;co

Art. 40. - Pe baza evaluării despăgubirilor banesti, în termen de un an de la expirarea termenului de 6 luni prevăzut de lege pentru depunerea notificărilor, prin lege specială se vor reglementa modalitățile, cuantumul și procedurile de acordare a despăgubirilor banesti, care pot fi plafonate.

CAPITOLUL VI - Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 41. - Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală.

Art. 42. - (1) Distrugerile și degradările cauzate imobilelor care fac obiectul prezentei legi după intrarea în vigoare a acesteia și până în momentul predării efective către persoana îndreptățită cad în sarcina detinatorului imobilului. - (2) Detinatorul imobilului, în prezenta persoanei îndreptățite, va încheia un proces-verbal privind starea de fapt a imobilului, în termen de cel mult 15 zile de la data solicitării.

- (3) În cazul nerespectării de către detinatorul imobilului a termenului prevăzut la alin. (2), persoana îndreptățită se poate adresa executorului judecătoresc, care va întocmi procesul-verbal privind situația reală a imobilului.

- (4) În vederea recuperării cheltuielilor suportate de persoana îndreptățită pentru întocmirea procesului-verbal privind situația de fapt a imobilului prin executorul judecătoresc copia legalizată de pe procesul-verbal constituie titlu executoriu împotriva detinatorului imobilului.

Art. 43. - (1) Imobilele care în urma procedurilor prevăzute la cap. III nu se restituie persoanelor îndreptățite rămân în administrarea detinatorilor actuali.

- (2) Imobilele cu altă destinație decât cea de locuință, prevăzute la alin. (1), se pot înstrăina potrivit legislației în vigoare. Detinatorii cu titlu valabil la data intrării în vigoare a prezentei legi au drept de preemțiune.

- (3) Imobilele cu destinația de locuință, prevăzute la alin. (1), pot fi înstrăinate potrivit legislației în vigoare, chiriasii având drept de preemțiune.

- (4) Sumele încasate ca urmare a vânzării imobilelor prevăzute la alin. (3) vor alimenta fondul prevăzut la art. 13 alin. 6 din Legea nr. 112/1995.

Art. 44.- (1) Chiriasii carora, în temeiul prevederilor art. 9 alin. 1-4 din Legea nr. 112/1995, li s-au vândut, cu respectarea prevederilor acestei legi, apartamentele în care locuiau au dreptul să le înstrăineze sub orice formă înainte de împlinirea termenului de 10 ani de la data cumpărării numai persoanei îndreptățite, fost proprietar al acelei locuințe.

-(2) Pretul vânzării nu poate fi mai mare decât valoarea actualizată a pretului plătit de chirias la cumpărarea locuinței în baza Legii nr. 112/1995, cu excepția situațiilor când partile convin altfel.

-(3) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi persoana îndreptățită trebuie să notifice chiriasului dobânditor intenția de a cumpăra locuința și adresa unde poate fi găsită.

-(4) Persoana îndreptățită care a primit despăgubiri banesti pentru imobil este obligată să restituie statului, dacă este cazul, diferența dintre valoarea despăgubirilor primite și pretul de cumpărare plătit fostului chirias, actualizate.

Art. 45. - (1) Persoanele carora li s-a restituit în natura un imobil cu destinatia de locuinta si care detin cu chirie în aceeasi localitate o locuinta din fondul locativ de stat sunt obligate sa puna la dispozitie primariei aceasta locuinta la data mutarii efective în imobilul restituit. Locuintele din fondul locativ de stat eliberate se constituie într-un fond locativ special destinat chiriasilor din imobilele restituite fostilor proprietari.

-(2) Familiilor cu mijloace financiare situate sub nivelul venitului minim pe economie, invalizilor, pensionarilor si persoanelor cu handicap li se vor asigura locuinte sociale construite dintr-un fond constituit în cota de 2% din sumele obtinute din privatizare si care va fi prevazut anual în legea bugetului de stat.

Art. 46.

- (1) Actele juridice de înstrainare, inclusiv cele facute în cadrul procesului de privatizare, având ca obiect imobile care cad sub incidenta prevederilor prezentei legi, sunt valabile daca au fost încheiate cu respectarea legilor în vigoare la data înstrainarii.

-(2) Actele juridice de înstrainare, inclusiv cele facute în cadrul procesului de privatizare, având ca obiect imobile preluate fara titlu valabil, sunt lovite de nulitate absoluta, în afara de cazul în care actul a fost încheiat cu bunacredinta.

-(3) Actele juridice de înstrainare, inclusiv cele facute în cadrul procesului de privatizare, având ca obiect imobilele prevazute la art. 2 alin. (1) lit. b), sunt lovite de nulitate absoluta, buna-credinta neputând fi invocata în aceste cazuri.

-(4) Actele juridice de înstrainare, inclusiv cele întocmite în cadrul procesului de privatizare, având ca obiect imobile preluate cu titlu valabil, sunt lovite de nulitate absoluta daca au fost încheiate cu încalcare dispozitiilor imperative ale legilor în vigoare la data înstrainarii.

-(5) Prin derogare de la dreptul comun, indiferent de cauza de nulitate, dreptul la actiune se prescrie în termen de un an de la data intrarii în vigoare a prezentei legi.

Art. 47. - (1) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile si în cazul actiunilor în curs de judecata, persoana îndreptatita putând alege calea acestei legi, renuntând la judecarea cauzei sau solicitând suspendarea cauzei.

-(2) În cazul actiunilor formulate potrivit art. 46 si 48, procedura de restituire începuta în temeiul prezentei legi este suspendata pâna la solutionarea acelor actiuni prin hotarâre judecatoreasca definitiva si irevocabila. Persoana îndreptatita va înstiinta de îndata persoana notificata, potrivit art. 21 alin. (1).

-(3) În cazul în care persoanei îndreptatite i s-a respins, prin hotarâre judecatoreasca definitiva si irevocabila, actiunea privind restituirea în natura a bunului solicitat, termenul de notificare prevazut la art. 21 alin. (1) curge de la data ramânerii definitive si irevocabile a hotarârii judecatoresti.

Art. 48.- Persoanele îndreptatite, precum si persoanele vatamate într-un drept al lor, carora pâna la data intrarii în vigoare a prezentei legi li s-au respins, prin hotarâri judecatoresti definitive si irevocabile, actiunile având ca obiect bunuri preluate în mod abuziv de stat, de organizatii cooperatiste sau de orice alte persoane juridice, pot solicita, indiferent de natura solutiilor pronuntate, masuri reparatorii în natura sau prin echivalent, în conditiile prezentei legi.

Art. 49. - (1) Chiriasii au dreptul la despagubire pentru sporul de valoare adus imobilelor cu destinatia de locuinta prin îmbunatatirile necesare si utile.

- (2) În cazul în care imobilul care se restituie a fost preluat cu titlu valabil, obligatia de despagubire prevazuta la alin. (1) revine persoanei îndreptatite.

- (3) În cazul în care imobilul care se restituie a fost preluat fara titlu valabil, obligatia de despagubire revine statului sau unitatii detinatoare.

- (4) Valoarea despagubirilor prevazute la alin. (1) se stabileste pe baza de expertiza.

- (5) Prin îmbunatatiri, în sensul prezentei legi, se înțelege cheltuielile necesare si utile. Cuantumul despagubirilor se stabileste la valoarea actualizata a cheltuielilor, scazându-se gradul de uzura al îmbunatatirilor, în raport cu durata de viata normala a acestora, care se suporta de chiriasi.

Art. 50. - Secretarii unitatilor administrativ-teritoriale vor lua masuri pentru conservarea tuturor dosarelor constituite de comisiile de aplicare a Legii nr. 112/1995, vor elibera, la cerere, copii de pe actele existente la dosar si vor da relatiile solicitate de persoanele îndreptatite.

Art. 51. - Cererile sau actiunile în justitie, precum si transcrierea sau intabularea titlurilor de proprietate, legate de aplicarea prevederilor prezentei legi si de bunurile care fac obiectul acesteia, sunt scutite de taxe de timbru. Art. 52.

- La data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga orice alte dispoziții contrare. Aceasta lege a fost adoptată de Senat în sesiunea din 14 noiembrie 2000, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.